

210036 Vahsi-yi Bafki

Micro- VahshI, YazdI, d. 1583. 89-931925
fiche [Poems]
89/ Divān-i kāmīl-i Shams al-Dīh Muḥammad VahshI
59954 Bāfaqi ; bā muqaddamah'I dar sarguzasht-i
VahshI / bi-qalam-i Iraj Afshār. — [Tehran] :
Mu'assasah-i Maḥbū'at-i Amīr Kabīr, 1335
[1956 or 1957]
6, 353 p. ; 25 cm.
Poems.
In Persian; romanized record.

18 MART 1991

210036 VAHŠI-YI BAFKI 89-931925

Micro- VahshI, YazdI, d. 1583.
fiche [Poems]
89/ Divān-i kāmīl-i Shams al-Dīh Muḥammad VahshI
59954 Bāfaqi ; bā muqaddamah'I dar sarguzasht-i
VahshI / bi-qalam-i Iraj Afshār. — [Tehran] :
Mu'assasah-i Maḥbū'at-i Amīr Kabīr, 1335
[1956 or 1957]
6, 353 p. ; 25 cm.
Poems.
In Persian; romanized record.

01 ARALIK 1993

29 KASIM 1993

210036 VAHŠI-YI BAFKI 86-930882
VahshI Bāfaqi, d. 1583.
Kulliyāt-i divān-i VahshI Bāfaqi / bi-kūshish,
Ni'mat Ahmadi. — Chāp-i 1. — [Tehran?] :
Intishārāt-i Gulshā'i, 1361 [1983]
44, 607 p. ; 25 cm.
Poems.
In Persian; romanized record.
Glossary: p. 591-607.
1250.00IR

وحشی بافقی، کمال الدین (۹۳۹-۹۹۱ ق)
۲۵- دیوان وحشی بافقی، ۲ جلد/ جلد اول
و دوم، تهران: فرهنگ کاوش، چاپ اول ۵۰۰۰
نسخه، فارسی، وزیری (کالیگراف)
شابک: ۹۶۴-۶۵۳۰-۲۴-۹ دوره
کد پارسا: B۱۷۰۶۶- Vahsi-yi Bafki
ویژگی مجلدات
جلد ۱: شابک ۹۶۴-۶۵۳۰-۲۵-۷ ص ۵۴۷
جلد ۲: شابک ۹۶۴-۶۵۳۰-۲۶-۵ ص ۱۰۲۴

وحشی بافقی - دیوان

این مجموعه دو جلدی، حاوی غزلیات، قصاید،
مثنوی‌ها و سایر اشعار وحشی بافقی شاعر معروف
قرن دهم است. وحشی اگر چه در انواع قالب‌های شعری
طبیع آزمایی کرده است، اما غزلیات شورآفرین او بیش از
سایر آثارش در میان ادب دوستان ایرانی، مقبولیت یافته
است. در مجلد دوم این مجموعه، مثنوی‌های خلد
برین، ناظر و منظور و فرهاد و تسیرین به چاپ
رسیده است. در این مجموعه هیچ گونه تصحیح جدید و
یا شرح و تفسیرهای دیده نمی‌شود.

12 KASIM 2000

Vahsi-yi Bafki

195 HAZIRAN 1993

Browne
L. H. Persia
IV. 238.

891. 59

Vahşi-i Bafiki

4989 - محمد وحشي بافقي شمس الدين اليزدي الكرماني

الشاعر المتخلص بوحشي - من شعراء عصر الشاه طهماسب

ومن تلاميذ شرع الدين علي اليزدي البافقي - المتوفى

1553/991

(أنظر : أحمد منزوي 2597 ؛ آغا برك طهراني الذريعة إلى

تصانيف الشيعة 1265-1264/9 ؛ مرآت العلوم فهرس مكتبة

حدانجش 48/3 ، 69 ، 91)

من تصانيفه :

1 - ترجيع بند - في الأدب (ف)

نورعثمانيه رقم 4/4201 ورقة 188-193 ؛ 1057 هـ ؛

2 - تركيب بند - في الأدب (ف)

نورعثمانيه رقم 5/4201 ورقة 193-198 ؛ 1057 هـ ؛

3 - خلد برين - في الأخلاق (منظوم) (ف)

نورعثمانيه رقم 6/4201 ورقة 198-220 ؛ 1057 هـ ؛

طبع في Kalkuta 1861 ضمن كليات وفي بومباي 1301 ؛

4 - ديوان وحشي بافقي - في الأدب (ف)

لاله لي رقم 1772 ؛ قونيه يوسف آغا رقم 3/8150 ورقة

187-76 ؛ لالا إسماعيل رقم 497-498 ؛ طبع في طهران

؛ 1339

5 - رباعيات وحشي بافقي - في الأدب (ف)

نورعثمانيه رقم 3/4201 ورقة 183-188 ؛ 1057 هـ ؛

6 - ساقى نامه و وحشي بافقي (منظوم) (ف)

نورعثمانيه رقم 4959 ورقة 23-25 ؛

7 - غزليات وحشي بافقي (ف)

نورعثمانيه رقم 2/4201 ورقة 96-183 ؛ 1057 هـ ؛

8 - فرهاد وشيرين (منظوم مشوي) (ف)

قونيه يوسف آغا رقم 1/8150 ورقة 25 ؛ نورعثمانيه رقم

7/4201 ورقة 220-259 ؛ 1057 هـ ؛ طبع في طهران

؛ 1339 ؛ 1303

9 - قصائد وحشي بافقي - في الأدب (ف)

نورعثمانيه رقم 2/4201 ورقة 96 ؛ 1057 هـ ؛

10 - كليات وحشي بافقي - في الأدب (ف)

نورعثمانيه رقم 4201 ورقة 342 ؛ 1057 هـ ؛ قونيه يوسف آغا

رقم 8150 ورقة 187 ؛ نشر في طهران 1339 ؛

11 - ناظر ومنظور (منظوم مشوي) (ف)

قونيه يوسف آغا رقم 2/8150 ورقة 39-76 ؛ نورعثمانيه

رقم 8/4201 ورقة 259-317 ؛ 1057 هـ ؛ طبع في

طهران 1339 ؛

12 - هجويات وحشي بافقي - في الأدب (منظوم) (ف)

نورعثمانيه رقم 9/4201 ورقة 317-324 ؛ 1057 هـ ؛

آموخت (نفیسی، همان، ص ۶۵۹). در آغاز جوانی زادگاهش را رها کرد و به کاشان رفت و مدتی در آنجا به مکتب‌داری پرداخت و شاید گذاری نیز به عراق کرد، ولی بعد از مدت کوتاهی، کاشان و عراق را رها کرد و به بندر هرمز (جرون) رفت و از آنجا به یزد و سپس به تفت بازگشت و به درگاه میرمیران بار یافت و برای نزدیک ماندن بدین آستان، شهر یزد را برای سکونت برگزید و تا پایان عمر در همین شهر، که رازی زیبایی‌های آن را برشمرده و حافظ در اشعارش به آنها اشاره کرده، باقی ماند. وحشی در یزد گوشه‌نشین شد و همان‌جا مُرد (همان، ص ۴۳۴). در تاریخ فوتش اختلاف است، اما به اعتبار ماده تاریخی که شعرای معاصرش برای او سروده‌اند احتمالاً سال ۹۹۱ ق سال مرگ اوست (رازی، ج ۱، ص ۱۵۷).

او در سال‌هایی که در این شهر زندگی می‌کرد یک بار دیگر نیز به امیدی به زادگاه خویش، بافق، بازگشت و، پس از هفت ماه، با دلی شکسته و اندوه‌بار آنجا را رها کرد (وحشی بافقی، همان، ص ۲۳).

درباره سفر وحشی به هند نیز در سفینه خوشگو اشاره‌ای رفته و نوشته شده: «اوایل عهد اکبر شاهی وارد سند شده میهنه سکونت گرفت» (همان‌جا).

درباره چگونگی مرگ وحشی سخنان گوناگونی گفته شده است. نخستین کسی که در این باره چیزی نگاشته تقی‌الدین اوحدی بلیانی، مؤلف تذکره عرفات العاشقین، است که چون هم‌زمان با وحشی بوده، سخنش ارزنده‌تر از دیگران است. او در تذکره خود به کوتاهی نوشته: «وی عرق تندی نوشید و خلعت بقا پوشید». ابوطالب خان تبریزی نیز در خلاصه الافکار آورده است: «گویند آن شاعر بی نظیر بر دست معشوق بی مروت خود کشته گشت...» (صفا، همان، ص ۷۶۳).

وحشی بافقی شاعر نامدار سده دهم هجری قمری است.

کهن‌ترین کتابی که نام کوچک وحشی در آن آمده تذکره میخانه و پس از آن عرفات العاشقین است که اولی نام او را کمال‌الدین و دومی شمس‌الدین محمد ذکر کرده است (وحشی بافقی، مقدمه حسین نخعی، ص ۱۳).

در هیچ‌یک از نوشته‌های گذشتگان، سخنی از خاندان وحشی به میان نیامده و از پدر و مادر و زن و فرزندان نامی برده نشده است (همان، ص ۱۵). تاریخ ولادتش را به دقت نمی‌دانیم. عبدالنبی فخرالزمانی در تذکره میخانه نوشته است که وحشی در ۵۲ سالگی درگذشت و سال مرگ او را نیز ۹۹۲ ق ذکر کرده است. اگر سخن او را صحیح بدانیم، وحشی در ۹۳۹ ق تولد یافته است. سن او را ۶۲ سال نیز نوشته‌اند، اما هیچ منبع دقیقی برای یافتن تاریخ دقیق ولادتش نداریم. برخی منابع هم سال درگذشت او ۹۹۱ ق آمده است. زادگاه او در بافق، سر راه یزد و کرمان، بوده است. از این روست که او را گاه کرمانی و گاه یزدی گفته‌اند (نفیسی، ج ۱، ص ۴۳۴؛ صفا، ج ۵، بخش ۲، ص ۷۶۲؛ اثرآفرینان، ذیل مدخل). به جز وحشی سخنوران دیگری از این خطه برخاسته‌اند؛ از جمله علی بافقی، نجاتی بافقی، همتی بافقی و مرادی بافقی (وحشی بافقی، همان، ص ۱۷).

وحشی شاه طهماسب (حکومت: ۹۳۰-۹۸۴ ق) را ستود و درباره جلوس شاه اسماعیل ثانی (حکومت: ۹۸۴-۹۸۵ ق) ماده تاریخ ساخت. در تذکره‌ها از این سخنور خوش‌گو و سراینده نامدار به نیکی و بزرگی یاد شده است (اثرآفرینان، همان‌جا).

وحشی در جوانی به همت برادرش، مرادی بافقی، و استادش، شرف‌الدین علی بافقی، دانش‌های زمان را

محمد رضا شمس اردکانی ve dğr.; تقویم تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و

ایران، (جلد دوم) تهران: انتشارات امیر کبیر، ۱۳۹۱ ISAM DN. 260936

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

11012 BEERS, Theodore S. The biography of Vahshi Bāfqi Vahsi-yi Bāfqi
(d. 991/1583) and the *tazkera* tradition. *Journal of Persianate Studies*, 8 ii (2015) pp. 195-222. 210036

12 Subat 2017